

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrinyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrinyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1942. szeptember 18.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Orosz bombák estek

ismét magyar földre és oitottak ki ártatlan emberi életet. Ne állassuk magunkat, mintha háború nem volna és légitámadás nem érhetne bennünket a front mögötti térségben, a hadműveletektől mentes, úgynevezett hátszágban.

A légitámadások célja az ellenség részéről éppen abban áll, hogy a hadiszolgálatra be nem vont polgárság lakó- és munkatelepeit, iparüzemeit, mezőgazdaságát, kereskedelmét és közlekedési hálózatát megbénítsa, egy szóval: felborítsa a mindennapi szorgos állami életet és a háború gyors és sikeres befejezését önmaga számára előnyösen biztosítsa.

Tehát a meglepetésszerű légitámadások, amelyek a közelmúlt napokban hazánkat érték, azt célozzák, hogy az ellenségnek szüksége van a jelen háborújának döntő pillanataiban a hátszág állandó légitámadás alatti tartása, mert az igazi hadszínterén előnyei a győzelemre nincsenek.

Ezt a tehetetlenséget igazolják a légitámadások.

Tehát az eddigi hadszíntéri tehetetlenség után az utolsó remény, hogy kezükben van még az eddig ki nem játszott utolsó tét, a hátszág légitámadása, a polgári lakosság megfélemlítése, a rombolás és pusztítás. Az éjjeli nyugalom helyett az állandó zaklatás és az állandó ébrenlétre kényszerítés, tudva azt, hogy mindezek hatása az ember lelki életére, a munka teljesítésére jelentősen hatnak s így rövid időközökben a hátszág támadásaival ellensúlyozni próbálják a hadszínter sikertelenségeit.

Lelkiileg és erkölcsileg széjjel bomlasztani a hátszágot a cél, mert az arcvonal sziklaszilárd, kemény és győzelmes ütközés. Ennek az ütközésnek az alapját, éltetőerjét, a hátszág egységes polgári frontját, amely alig fejezte be a téli felszerelési szükséges eszközzeit az arcvonal győzedelmes sikeréhez, akarja bomlasztani, lazítani, hogy most talán megfordított mint 1918-ban — nem a külső, hanem a belsőfront szétteljesítésével akarja magához ragadni a győzelmet.

Tanultunk!

1918-nak szelleme sem katonáink, sem polgári lakosságunk frontján léket nem üt! 1919-nek 133 napja a magyarság tűzkeresztsége volt a második ezredév küszöbén.

Polgári lakosságunk és ifjúságunk lelkiereje edzett. Mindennapi munkája kitartó és tudja, hogy háború van és azt is tudja, hogy a Ma háborúja mivel jár, mit követel az arcvonal mögöttiektől.

S ha a légitámadást az emberi áldozatok és a jelentéktelen károk leszámítása mellett valódi arculatáról nézzük és mérlegeljük, — tisztán láthatjuk, hogy az nem más, mint a bolsevizmus örök politikai eszköze, a röpcédulákkal való propaganda légitámadás.

A Budapestre szórt szenny- és röpcédulák tartalmából kitűnik minden és a támadások hátterének mozgatóit ismeri az egész nemzet közvéleménye.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy komoly légvédelmi intézkedések és azok pontos betartására polgári lakosságunk fel ne készüljön, sőt — a legkomolyabb eszközöket ragadja meg a támadások elleni védekezésre, amelyre a hatósági hirdetmények kellő útmutatást adnak, de legfőként azonban a lelkitámadás, a hamis utakon járó hírverések, a támadások okozta károk hamis és óriás jelentőségű beállításai szemben, különös-képp félelemérzet és tömeghisztéria ellen küzdjön kitartó és lankadatlan munkával.

RODE IMRE

„Minden magyarnak helyt kell állni
ittthon és a harctereken“

A Magyar Élet Pártja járási vezetőségi értekezlete Perlakon

A Magyar Élet Pártja perlaki szervezete járási vezetőségi értekezletet tartott, amelyen részt vettek többek között vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy, a perlaki kerület országgyűlési képviselője, Gasparich József, a MÉP vármegyei titkára, Czulek József kerületi szervező titkár, Harmath Jenő légrádi főjegyző, Virág Pál perlaki főjegyző, Vuk Mihály földbirtokos, járási MEP elnök, Nagy János perlaki igazgató tanító, stb.

Az értekezlet megnyitása előtt vitéz Horváth Ferenc országgyűlési képviselő mélyszégyen fajdalommal és részvétellel emlékezett meg vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes úr hősi haláláról, amit a megjelentek néma kegyelettel állva hallgattak végig, majd bejelentette, hogy a kerület képviselőletében részvételt fejezi ki és részt vett úgy Budapesten, mint Kenderesen a főméltságú kormányzóhelyettes úr temetésén.

Sostarics Antal pártvezető megnyitó és üdvözlő szavai után vitéz Horváth Ferenc képviselő rövid beszámoló beszéde során rámutatott arra, hogy ma totális háborút viselünk, ebben a háborúban tehát minden magyarnak itthon és

kint a harctereken részt kell venni, helyt kell állni, hogy a bolsevizmust, amely hazánkat és vele együtt a nyugati műveltség minden fényét letiprálással fenyegeti, letörhessük. Az eredmény attól függ, hogy kötelességeinket, feladatainkat teljesítjük-e. Le kell bontani minden válaszfalat, amely a magyart a magyartól elválasztja és egymás mellett és nem egymás ellen kell dolgozunk.

A nagy tetszés aratott beszámoló után a nagyon szépen dekorált vitéz Csizmadia István, Harmath Jenő és Bedeniczy József a Mura és Dráva szabályozása kérdésében szóltak fel, Csonkás István pedig a szén- és faellátás nehézségeit tette szóvá, majd Harmath Jenő légrádi községi főjegyző lelkes szavakkal mondott köszönetet vitéz Horváth Ferenc országgyűlési képviselőnek azért a lelkes, kitartó és eredményes munkájáért, amelyet a kerület lakossága érdekében kifejt.

Vitéz Horváth Ferenc országgyűlési képviselő és Gasparich József vármegyei titkár kíséretükkel délután Drávadiósi község MEP szervezetét látogatták meg.

Halálbüntetés jár a légitámadás
alkalmával világítóokra

Értesülésünk szerint 10-én éjjel, amikor Zala megye egyes részeit légitámadás érte, többen nyugodtan tovább világított ablaknal tartózkodtak. A zalaezerségi rendőrkapitányság többek ellen, mert nem sötétítették el a lakásukat, egy gépkocsivezető ellen pedig, mert a riadó alkalmával nem állította le a gépkocsiját, honvédelmi vétség címén megindította az eljárást és ügyüket áttette a kir. ügyészségre, ahol hamarosan a bíróság elé állítják őket.

Ezzel kapcsolatosan nyomatékosan ism-

telten figyelmeztetjük a város lakosságát, hogy a légvédelmi riadók alkalmával történt világítás esetében a törvény öt évi fegyházzal sújtja azokat, akik a rendelkezéseknek nem tesznek eleget, ha pedig a várost és a községet légitámadás éri és ekkor derül ki valakire, hogy nem sötétítette el a lakását, akkor a törvény halálbüntetést mond ki a bűnösre. Mindenkinek tehát érdeke, hogy a törvénnyel ne kerüljön összeütközésbe és a légvédelmi intézkedéseket a legpontosabban tartsa be.

ELSÖTÉTÍTÉS

A repülés fejlődése és műszaki berendezéseinek tökéletesedése az éjszakai repülést könnyen megvalósíthatóvá tette. A sikeres elhárítás még nehezebb éjszaka, mint nappal, a támadás erkölcsi hatása éjjel szintén lényegesebben nagyobb. Ezért éjszakai repülőműveletekkel számolnunk kell.

A békei fényekkel kivilágított városok, épületek, ipartelepek, stb. nem csak megkönnyítik az ellenséges repülőeknek a megközelítést, de lehet tőve teszik a célozt bombadobást is. Az égre vetődő fény már biztos irányt mutat mesziről, odaérkezve pedig biztos célpontot jelentenek a legkisebb fények is. Ezért van szükség az elsötétítésre.

A közterületek központilag kikapcsolható lámpáit légvédelmi szükségűségi elrendelések elegendő, ha fényesórák berendezéssel látjuk el és csak akkor oltjuk el, ha felhangzik a riasztás. Ugyanigy járunk el a járművek lámpáinál is. A közterületek és a járművek csökkentett kivilágítása szükséges a forgalom biztonsága szempontjából. Nem forog fenn ez a lakóházaknál és egyéb

épületeknél, ezért ezeknél a honi légvédelmi készültség elrendelésétől kezdve a kívülről szemlélt teljes elsötétítést kell alkalmazni, vagyis úgy kell elsötétíteni, hogy még az ajtók, ablakok nyitáskor se szűrődhessék ki fény. Abban az esetben, ha a fényárbocsajtó felületek megfelelően be vannak vonva fényátlatlan anyaggal, akkor benn a helyiségben a békebeli világítást szabad használni. A közlekedésre szánt helyeken (udvar, folyosó, stb.) az úgynevezett belsőirányfényt szabad alkalmazni.

Az elsötétítés végrehajtása mindig a fényforrással rendelkező személy kötelessége. Így a ház tulajdonosa, illetve a légórtalmi beszerzésekre kötelezett személy csak a ház azon részeinek az elsötétítéséről tartozik gondoskodni, amelyek nem tartoznak egyik bérlményhez sem. Így a lépcsőház, udvar, folyosó, mosókonyha elsötétítéséről, ha nem tartozik egyik bérlményhez sem, a ház tulajdonos, míg viszont a bérlmények, a lakások, irodák, üzletek, műhelyek, pincék, stb. elsötétítéséről azok bérlői kötelesek gondoskodni.

Halálra ítélte a rögtönítélő bíróság Rigó Mihályt, aki az elsötétítés alatt betörést követett el

A budapesti törvényszék rögtönítélő bírósága vasárnap délelőtt tárgyalta Rigó Mihály 26 éves közevőmester bünyűjét, aki mint ismeretes, az elsötétítés alatt betörést követett el az Arénától.

Az alacsony, borostásképu vádlott szepegye állott bírái előtt és halk hangon válaszolt a hozzántézett kérdésekre. Szabó Zoltán dr. ügyész terjesztette elő a vádat, mely szerint Rigó szeptember 10-én este 11 órakor az Aréna-út 74. számú ház bezárt rácsos kapuján keresztül mászott, majd egy 2 méter magas kőkerítésen át dobta magát és egy nyitott földszinti ablakon keresztül behatolva, a lakásból ellopott egy pénztárcát,

amelyben 102 pengő, azonkívül élelmiszerjegyek voltak.

Rigó Mihály vádlott azzal védekezett, hogy nagymennyiségű bort ivott és nem emlékszik semmire. — Szabó Zoltán dr. ügyész vádbeszéde és a kirendelt védő felszólalása után a bíróság egyrendbeli lopás büntetésében és egyrendbeli lopás büntetésének kísérletében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és ezért halálra ítélte.

Az ítélet kihirdetése után az elítélt és a védő kegyelemért falyamodott. A bíróság ezután kegyelmi tanácsa alakult át. A kegyelmi tanács döntése titkos.

Ujdonság csáktornyai hölgyek és urak részére!

Visszajött 22 évi külföldi tartózkodás után **KRCSMÁREK ISTVÁN** speciális férfi és női szabómester, aki most június 6-án nyitott nagy

SZABÓ SZALONT

Honvéd utca 12 szám alatt, a volt Szrnec Pál féle üzlet helyén, ahol kifog dolgozni **rendelésre mindennemű**

női ruhát, kabátot, felöltőt, slifert, gyermeköltönyöket, úgyszintén férfi ruhákat.

A legprecízebb kívánságnak is eleget tesz, a legutolsó divat szerint. A hölgyeknek alkalmuk lesz a legutolsó divatlap és model szerint választani, a legjobb kidolgozás mellett, budapesti és párisi divat szerint, csak egy megtekintés és mindez be fog bizonyulni. — **Úgyszintén úri és női konfekciót** találunk Csáktornya és környéke lakosai, olesn és jól kidolgozva.

Szíves pártfogást kér lisztelettel: KrCSmárek István, szabómester.

Muraközi szegény gyermekek középiskolai nevelése

Már többször megemlékeztünk arról, hogy Muraközben nagyon sok tehetséges gyermek születik, kiknek szülei nincsenek oly helyzetben, hogy megfelelő iskolai nevelésükről gondoskodhassanak. Muraközben nem ismerik az egykét, az Isten áldása sok gyermek alakjában bőven hullik épen a legszegényebb családokra s bizony sok szülő szeméből hullanak a könnyek, amikor jól tanuló tehetséges gyermekét, kora ifjúságában napszámos munkára fogja, vagy a legjobb esetben valamely gyárban elhelyezi, holott tudja, hogy gyermeke magasabb rendű hivatásra termett, de a szegénység gátolja hivatása kifejlésztésében.

Járásunk képviselője, Pecsornik Ottó, szem előtt tartván azt az elvet, hogy egyrészt nem szabad a tehetséges tanulókat a szegénység tengerében elsüllyeszteni, másrészt és elsősorban, hogy Muraköznek minél több fia részeseüljön felsőbb kiképzésben, szolgáljon tehetségével magyar hazájának és ezzel is dokumentálja Muraköz mindig magyar voltát, akciót indított, hogy a magyar állam által taníttatni vállalt 30 diákon felül még 12 tehetséges szegény gyermeket lehessen a magyarországi gimnáziumokban elhelyezni.

Az akció eredménye, hogy a Graner Testvérek harisnyagyár és a Teszler József King trikógyár elvállalta ennek a 12 gyermeknek iskoláztatási költségeit és ezért évi 12.000 pengőt fizet. A gyermekek elhelyezését, beiratását, fel-

ügyeletét Mindszenty József pápai prélat, zalaegerszegi apát-plébános vállalta nagy szeretettel és az ügyszó méltó buzgalommal, így kis diákjaink már szorgalmasan tanulnak édes hazánk nyelvén. Tizenegyen Zalaegerszegen, egy pedig Keszthelyen nyert elhelyezést a gimnáziumban. A tanulók közül öt csáktornyai, hét pedig falusi, sokgyermekes, szegénysorsú család fia.

Amidőn készséggel elismerjük a Graner és King gyárak nemes gesztusát, nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy Csáktornyan még több gazdag vállalat van, amelyek, reájuk nézve csekély adozattal, még sok diákot nevelhetnének és hozzájárulhatnának Muraköz közművelődésének emeléséhez. Ezzel nemcsak hazafias kötelességet teljesítenének, hanem hozzájárulnának annak a népnek jobb sorsához is, amelynek létüket és vagyonukat köszönhetik.

A muraközi középosztály kihalt, a legújabb, szláv szellemben nevelt generáció küzd a lét vagy nemlét nehézségeivel. Nekünk kötelességünk oly egészen új, Magyarország presztízének megfelelő, művelt, hazafias középosztályt nevelnünk, amely a legnagyobb viharban is megfogja állni helyét.

Vegyenek hát példát vállalataink, segítsenek felnevelni a jövőendő muraközi középosztályt és ezzel Muraköz azzá tenni, ami mindig volt és lesz — magyarára és művelté.

Feliratban kéri Zala vármegye a kormányt, hogy fizetési pótlékban részesítse a visszatért zalai területen működő tanítókat

Zala vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén vitéz gróf Teleki Béla főispán elnöklete alatt kimondották, hogy a bizottság a kormányhoz feliratot intéz, amelyben alapos érvekkel alátámasztva rámutat arra a kívánságra, hogy az állatállomány nyugodt átteleltetésének biztosítása céljából az egy-egy állatra megállapított napi 5 kg széna és takarmány fejadagot 8 kg-ra emeljék fel.

Ugyancsak feliratban kéri a bizottság a kormányt arra, hogy a visszatért zalai területen működő tanítókat különleges hivatását figyelembe

véve, nehéz anyagi körülményeiken fizetési pótlékkal segítsen. — Bejelentette a főispán, hogy elkészült a muraszzerdahelyi közúti forgalmi hid és már át is adták a forgalomnak. Helyreállt tehát a teljes körforgalom Csáktornya felé erre is, meg Letenyén át is.

Ezután ismertették a földművelésügyi miniszter leiratát. Ezúttal is felhívta a miniszter a vármegye gazdaközönségének figyelmét arra, hogy az olajos növények termesztése igen fontos honvédelmi érdek.

Nyers vadbőröket

(pézsmá, borz, nyest, görény, róka, vidra, házi és mezei nyúl, kutya)

legmagasabb napi áron veszek

Szoták István

nyersbőrbizományos
Csáktornya, Hitler u. 3. sz.

Ítélet a 760.000 dináros valutaperben

A budapesti büntetőtörvényszék tanácsa többnapos tárgyalás után hozta meg ítéletét abban a valutabűnperben, amelynek vádlottjai 760.000 dinárral való üzérkedés, illetve az abban való közreműködés miatt kerültek a vádlottak padjára.

A bíróság sok tanut hallgatott ki, majd valutavisszaelés büntetésében mondta ki bűnösnek Eisenstädter Árpád csáktornyai kereskedelmi utazót és egyévi börtönbüntetésre, valamint 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Heimer András muraszombati kereskedelmi utazót valutatörvénybe ütköző kihágásért hathónapi elzárásra ítélte.

Kéthónapi fogházal sújtotta a büntetőtörvényszék Schwartz Ferenc csáktornyai kereskedőt, két és félhónapi fogházal Stern Sándor csáktornyai kereskedőt ugyancsak vétségért, míg három vádlottal szemben 1000, 600 és 200 pengő pénzbüntetést állapított meg. A többi vádlottat felmentette. Az ítélet nem jogerős.

Gyomorbagos? Vesebagos?

Tartson ivókurát!

A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ

üdit — gyógyít

FŐRAKTÁR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

HIREINK.

— **Személyi hír.** Kollarics Mátvás, a csáktornyai kir. járárbírósg hítes horvát tolmácsa katonai szolgálatából hazaérkezett és megkezdte működését.

— **Tanügyi hírek.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Fodor Henrik dr. okl. középiskolai tanárt a csáktornyai állami kereskedelmi középiskolához helyettes tanárrá nevezte ki. — A tankerületi főigazgató Pados Irén helyettes tanítónőt Muraszilvágryról Légradra helyezte át.

— **Tűzharcos beszerzés** volt szeptember 13-án Belicán és Bottornyan, ahol Kákossy Győző szervezőtisz 150 tűzharcost szervezett be.

— **Muraköz népe egységesen a magyar oktatás mellett.** Muraköz népe ismét hitet tett magyarsága mellett. A muraközi iskolákban most tartották meg a beiratásokat és a szülők mindent száz százalékban a magyar nyelvű oktatás mellett foglaltak állást.

— **Szentilonán,** Csáktornya mellett, szeptember 22-én nagy ló-, szarvasmarha- és kirakodóvásár lesz.

— **Postaügynökség Alsómihályfalván.** Szeptember 11-én megnyitott Alsómihályfalva községben az új postaügynökség, amely a csáktornyai postahivatalhoz tartozik.

— **Sokgyermekes anyák jutalmazása Drávavásárhelyen.** A sokgyermekes anyák ré-

A csáktornyai postaaltisztek hazafias adományai

A m. kir. Postaaltisztek Országos Egyesületének csáktornyai csoportja alig hogy megkezdte működését, máris nagyon szép eredményt mutatott hazafias téren.

A zászlószentelés és ezzel kapcsolatos műsoros est jövedelméből 500 pengőt jutattak a H. M. adománygyűjtő alcsoport letéti számlájának Budapesten a 17/II. és

47/II. honvéd zászlóalj harc téren küzdő hősei számára, 200 pengőt adományoztak a csáktornyai postánál működő, nagyobb családdal bíró altiszteknek és a harc téren küzdő postaaltisztek családjainak, 100 pengőt pedig a csáktornyai honvédség parancsnokának küldtek el a következő levél kíséretében:

Mélyen Tisztelt Parancsnok Úr!

Messze Keleten a magyar katona harcol, őrt áll. Áldozatot hoz az itthonmaradottakért, áldozata a mi békességünk, őrtállása a nyugalomunk, nehéz harca, küzdelme a mi jólétünk.

Nehéz küzdelemben kötelességteljesítés közben a halál arat. Aratása véreink, hozzátartozóink elmulását, névtelen hősök sokaságát jelenti. E névtelen hősök között Csáktornyáról indultak is vannak, kiknek elmulása példaadás az itthonmaradottaknak. Ne legyen az innen elindultak közül egy sem, kinek neve ne vésődjön minden magyar szívébe, hogy emléküik késő unokáknak is utmutatás legyen. Ne maradjon közülük egy sem, kinek nevét márványba vése ne örökíteni meg a kegyelet. Ezért a csáktornyai postalisztizti egyesület nevében felkérem, indítsion akciót arra, hogy Csáktornya nagyközség állítson emléktáblát a magyar hősöknek talán a laktanya falán elhelyezve.

E célra fogadja a felajánlott 100 pengőt, hogy az emléktábla hirdesse a kötelességteljesítést és hősi elszánt akarás dicsőségét a késő utókoraknak.

JAKAB FERENC elnök.

Derék postásaink nemes cselekedetükkel valóban példát mutattak a társadalom minden rétegének. Áldás kísérvé további munkájukat.

Ha visszaviszi kereskedőjéhez, kimélt vásárolni szokott!

(Hireink folytatása)

szére juttatott jutalmakat és kitüntetések az előjáróság szeptember 8-án osztotta ki. Az ünnepség a drávavásárhelyi tűzoltó otthonban folyt le, ahol Benkő János községi jegyző nagyszámú közönség előtt köszöntötte a kitüntetett anyákat, hangoztatta, hogy a Kormányzóné Ófömméltósága akciójára a hatóságok a mai súlyos gondok mellett is találnak módot a sokgyermekes anyák jutalmazására. Ezután kiosztotta a kitüntetések, Horváth Jánosné drávavásárhelyi anya 10 élő gyermekével, Goriczai Jakabné drávaoihidi anya 9 élőgyermekével kitüntetésben és 50—50 pengő jutalomban részesült, Poszavec Ferencné drávavásárhelyi anya pedig 11 élő gyermekével kitüntetésben részesült. Az elhangzottakat Csrnecsz Vince községi bíró ismertette a hallgatósággal muraközi nyelven. Az ünnepség a magyar Híszek-egy elimádkozásával ért véget.

— Az állami liceum- és tanítóképző-intézet vasárnap kezdi meg a tanévet. Venni Sancte a fél 11 órai szentmisén lesz, utána az intézet disztermében van az ünnepélyes évnnyítás.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

— Személyi hír. Vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy, Alsómuraköz országgyűlési képviselője folyó hó 9-én Nagykanizsán a hatóságok és hivatalok vezetőinél és az ottani MÉP vezetőségénél látogatást tett s kerületének ügyes-bajos dolgait intézte. 10-én Zalaegerszegen részt vett a törvényhatósági közgyűlésen, majd pedig a muravidéki „Nemzetvédelmi Kereszt” ügyek bizottsági ülésén.

— Pénzt kap kezdetű Diana hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét, mert pénzt kap, aki üres Diana-sosborszeszes üvegeit visszaviszi kereskedőjéhez, kinél vásárolni szokott.

— Téli ruhagyűjtés a honvédeknek. A honvédek részére történt téli ruhagyűjtés várakozáson felüli eredménnyel zárult. A szegény pásztor is oda adta kucsmáját, mondván, hogy ő is ad valamit a honvédeknek.

— Gyűjtés az Országzászló talapzatára. Perlak községben a jövő évben, a visszatérés második évfordulóján felavatandó, Kiskanizsa által felajánlott Országzászló talapzatának és az egyéb költségeknek biztosítására a községben erre a célra készített bélyegekkel folyik a gyűjtés nagyon szép eredménnyel.

— Helyrehozzák a községi épületeket. 17.000 pengős költséggel tataroztatják a perlaki kir. járásbírószék épületét, amely Perlak község tulajdona.

— Elsőtétítési rendszabályok. Perlak nagyközségben szintén rendben történik az első-tétítés és egyetlen kibágás eddig nem történt.

— Másodsor virágzik az almafa. Besbetyén Mátyás dr. perlaki kir. körjegyző gyümölcsösében másodsor virágznak a jonatan almák. A gyümölcsös éppen úgy virágba borult, mintha tavasz lenne. Az egész község csodájára jára a természeti tüneménynek.

SPORT

Magyar Acél SC—Csáktornyai SK 5:3 (2:1)

Az utazástól fáradt csáktornyai csapat Budapesten balszerencsével küzdött, de ugyanilyen

arányban egy kis szerencsével győzhetett is volna. A csapaton nagyon meglátszik a jó kapus hiánya. Ezuttal elmaradtak Benkő Gy. pompás támadásai is, egyetlen akciója sem sikerült. Említésre méltóan jól játszott Sáriscs, Grábar és Novák.

Az országos uszóból keretében folyó hó 6-án és 8-án a csáktornyai strandfürdőben lebonyolított uszónapról szóló és a mult heti számunkban megjelent cikkünkbenl sajnálatos tévedés folytán kimaradt a 12 éves Lovrencsics Mária, aki az 50 m-es melluszásban 58 mp-es eredményével tintette ki magát.

Közgazdaság

Az olajsmag bevásárló hálózatának kibővítése!

A napraforgó és olajsmagvagy aratása, valamint értékesítése megkezdődött. Annak érdekében, hogy minden termelő minél kényelmesebben értékesíthesse termését, illetékes hatóságok gondoskodni kívánnak az olajsmag bevásárló hálózat kibővítéséről.

Az olyan községekben, ahol Futura bizonyos nem működik, megfelelő szakképzettséggel bíró, férőhellyel és tőkével rendelkező kereszvény terménykereskedők nyerhetnek a M. Kir. Ipari Anyaghivataltól vásárlási engedélyt napraforgó, vadprece és tőkmag vásárlására. Ily bevásárlási engedélyért — a fennálló rendelkezések értelmében — az elsőfoku iparhatóság utján kell a folyamodványokat a M. Kir. Ipari Anyaghivatal Olaj- és Vegyipari osztályához (Budapest, II. Fő u. 68.) címezve benyújtani. A kérelmezők részére úgy fentevezett hivatalnál, mint a Futura olajmagosztályánál kérvényürlapok díjtalanul állnak a felek rendelkezésére, úgy hogy azokat egyszerűen kitöltve kell benyújtani az elsőfoku iparhatóságnál (községekben a főszoigabírói hivatal, városokban a polgármesteri hivatalhoz).

A vásárlási engedélyek kiadása szeptember hóban megtörténik, ezért mindenkinek érdeke kérvényét mielőbb benyújtani, mert későbbi folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Zár alá vették az 1942. évi termésű kukoricát

A „Budapesti Közlöny” szeptember 12-i számában jelent meg a közellátásügyi miniszter rendelete, amelynek értelmében a jelzett naptól kezdve az 1942 évi termésű kukoricát eladni és megvenni a közellátásügyi miniszter további rendelkezéséig nem szabad.

NŐI ruhák, pongyolák és blouzok

hatalmas választékban vannak raktáron. — Kész mosó ruhák szép mintákban már P 16-26-tól kaphatók.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

Halálra ítélte a rögtönítélő bíróság Rigó Mihályt, aki az elsötétítés alatt betörést követett el

A budapesti törvényszék rögtönítélő bírósága vasárnap délelőtt tárgyalta Rigó Mihály 26 éves közevőmester bűnügyét, aki mint ismeretes, az elsötétítés alatt betörést követett el az Arénában.

Az alacsony, borostásképu vádlott szepegeve állott bírái előtt és halk hangon válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Szabó Zoltán dr. ügyész terjesztette elő a vádat, mely szerint Rigó szeptember 10-én este 11 órakor az Aréna-út 74. számú ház bezárt rácsos kapuján keresztül mászott, majd egy 2 méter magas kökerítésen átdobta magát és egy nyitott földszinti ablakon keresztül behatolva, a lakásból ellopott egy pénztárcát,

amelyben 102 pengő, azonkívül élelmiszerjegyek voltak.

Rigó Mihály vádlott azzal védekezett, hogy nagymennyiségű bort ivott és nem emlékszik semmire. — Szabó Zoltán dr. ügyész vádbeszéde és a kirendelt védő felszólalása után a bíróság egyrendbeli lopás büntetésben és egyrendbeli lopás büntetésének kísérletében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és ezért halálra ítélte.

Az ítélet kihirdetése után az elítélt és a védő kegyelemért falyamodott. A bíróság ezután kegyelmi tanácsra alakult át. A kegyelmi tanács döntése titkos.

Ujdonság csáktornyai hölgyek és urak részére!

Visszajött 22 évi külföldi tartózkodás után **KRCSMÁREK ISTVÁN** speciális férfi és női szabómester, aki most június 6-án nyitott nagy

SZABÓ SZALONT

Honvéd utca 12 szám alatt, a volt Szrnec Pál féle üzlet helyén, ahol kifog dolgozni **rendelésre mindennemű**

női ruhát, kabátot, felöltőt, slifert, gyermeköltönyöket, úgyszintén férfi ruhákat.

A legprecízebb kívánságnak is eleget tesz, a legutolsó divat szerint. A hölgyeknek alkalmuk lesz a legutolsó divatlap és model szerint választani, a legjobb kidolgozás mellett, budapesti és párisi divat szerint, csak egy megtekintés és mindez be fog bizonyulni. — **Úgyszintén urali és női konfekciót** találunk Csáktornya és környéke lakosai, olcsn és jól kidolgozva.

Szíves pártfogást kér lisztelettel: Krcsmárek István, szabómester.

Muraközi szegény gyermekek középiskolai nevelése

Már többször megemlékeztünk arról, hogy Muraközben nagyon sok tehetséges gyermek születik, kiknek szülei nincsenek oly helyzetben, hogy megfelelő iskolai nevelésükről gondoskodhassanak. Muraközben nem ismerik az egykét, az Isten áldása sok gyermek alakjában bőven hullik épen a legszegényebb családokra s bizony sok szülő szeméből hullanak a könnyek, amikor jól tanuló tehetséges gyermekét, kora ifjúságában napszámos munkára fogja, vagy a legjobb esetben valamely gyárban elhelyezi, holott tudja, hogy gyermeke magasabb rendű hivatásra termelt, de a szegénység gátolja hivatása kifejtésében.

Járásunk képviselője, Pecsornik Ottó, szem előtt tartván azt az elvet, hogy egyrészt nem szabad a tehetséges tanulókat a szegénység tengegyében elsüllyeszteni, másrészt és elsősorban, hogy Muraköznek minél több fia részesüljön felsőbb kiképzésben, szolgáljon tehetségével magyar hazájának és ezzel is dokumentálja Muraköz mindig magyar voltát, akciót indított, hogy a magyar állam által taníttatni vállalt 30 diákon felül még 12 tehetséges szegény gyermeket lehessen a magyarországi gimnáziumokban elhelyezni.

Az akció eredménye, hogy a Graner Testvérek harisnyagyár és a Teszler József King trikógyár elvállalta ennek a 12 gyermeknek iskolázási költségeit és ezért évi 12.000 pengőt fizet. A gyermekek elhelyezését, beiratását, fel-

ügyeletét Mindszenty József pápai prelátnak, zalaegerszegi apát-plébános vállalta nagy szeretettel és az ügyhöz méltó buzgalommal, így kis diákjaink már szorgalmasan tanulnak édes hazánk nyelvén. Tizenegyen Zalaegerszegen, egy pedig Keszthelyen nyert elhelyezést a gimnáziumban. A tanulók közül öt csáktornyai, hét pedig falusi, sokgyermekes, szegénysorsú család fia.

Amidőn készséggel elismerjük a Graner és King gyárak nemes gesztusát, nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy Csáktornyan még több gazdag vállalat van, amelyek, reájuk nézve csekély áldozattal, még sok diákot nevelhetnének és hozzájárulhatnának Muraköz közművelődésének emeléséhez. Ezzel nemcsak hazafias kötelességet teljesítenének, hanem hozzájárulnának annak a népnek jobb sorsához is, amelynek létüket és vagyonukat köszönhetik.

A muraközi középosztály kihalt, a legújabb, sláv szellemben nevelt generáció küzd a lét vagy nemlét nehézségeivel. Nekünk kötelességünk oly egészen új, Magyarország presztízisének megfelelő, művelt, hazafias középosztályt nevelnünk, amely a legnagyobb viharban is megfogja állni helyét.

Vegyenek hát példát vállalataink, segítsenek felnevelni a jövőd muraközi középosztályt és ezzel Muraköz azzá tenni, ami mindig volt és lesz — magyarra és művelté.

Feliratban kéri Zala vármegye a kormányt, hogy fizetési pótlékban részesítse a visszatért zalai területen működő tanítókat

Zala vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén vitéz gróf Teleki Béla főispán elnökléte alatt kimondották, hogy a bizottság a kormányhoz feliratot intéz, amelyben alapos érvekkel alátámasztva rámutat arra a kívánságra, hogy az állatállomány nyugodt átteleltetésének biztosítása céljából az egy-egy állatra megállapított napi 5 kg széna és takarmány fejadagot 8 kg-ra emeljék fel.

Ugyancsak feliratban kéri a bizottság a kormányt arra, hogy a visszatért zalai területeken működő tanítók különleges hivatását figyelembe

véve, nehéz anyagi körülményeiken fizetési pótlékkal segítsen. — Bejelentette a főispán, hogy elkészült a muraszzerdahelyi közúti forgalmi hid és már át is adták a forgalomnak. Helyreállt tehát a teljes körforgalom Csáktornya felé erre is, meg Letenyén át is.

Ezután ismertették a földművelésügyi miniszter leiratát. Ezúttal is felhívta a miniszter a vármegye gazdaközönségének figyelmét arra, hogy az olajos növények termesztése igen fontos honvédelmi érdek.

Nyers vadbőröket

(pézsmá, borz, nyest, görény, róka, vidra, házi és mezei nyúl, kutya)

legmagasabb napi áron veszek

Szoták István
nyersbőröz bízományos
Csáktornya, Hitler u. 3. sz.

Ítélet a 760.000 dináros valutaperben

A budapesti büntetőtörvényszék tanácsa többnapos tárgyalás után hozta meg ítéletét abban a valutabűnperben, amelynek vádlottjai 760.000 dinárral való üzérkedés, illetve az abban való közreműködés miatt kerültek a vádlottak padjára.

A bíróság sok tanut hallgatott ki, majd valutavisztaelés büntetésben mondta ki bűnösnek Eisenstädter Árpád csáktornyai kereskedelmi utazót és egyévi börtönbüntetésre, valamint 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Heimer András muraszombati kereskedelmi utazót valutatörvénybe ütköző kihágásért hathónapi elzárásra ítélte.

Kéthónapi fogházzal sújtotta a büntetőtörvényszék Schwartz Ferenc csáktornyai kereskedőt, két és félhónapi fogházzal Stern Sándor csáktornyai kereskedőt ugyancsak vétségért, míg három vádlottal szemben 1000, 600 és 200 pengő pénzbüntetést állapított meg, a többi vádlottat felmentette. Az ítélet nem jogerős.

Gyomorhajos? Vesehajos? Tartson ivókurát!

A TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI GYÓGYVIZ

üdit — gyógyít

FŐRAKTAR:

MURASZOMBAT, Lendva u. 2.

— TELEFON: 68. —

HIREINK.

— **Személyi hír.** Kollarics Mária, a csáktornyai kir. járárbírósg hites horvát tolmácsa katonai szolgálatából hazaérkezett és megkezdte működését.

— **Tanügyi hírek.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Fodor Henrik dr. okl. középiskolai tanárt a csáktornyai állami kereskedelmi középiskolához helyettes tanárrá nevezte ki. — A tankerületi főigazgató Pados Irén helyettes tanítónét Muraszilvággyról Légradra helyezte át.

— **Tűzharcos beosztás** volt szeptember 13-án Belicán és Bottonyán, ahol Kákossy Győző szervezőtisz 150 tűzharcost szervezett be.

— **Muraköz népe egységesen a magyar oktatás mellett.** Muraköz népe ismét hitet tett magyarsága mellett. A muraközi iskolákban most tartották meg a beiratásokat és a szülők mindennél száz százalékkal a magyar nyelvű oktatás mellett foglaltak állást.

— **Szentilonán,** Csáktornya mellett, szeptember 22-én nagy ló-, szarvasmarha- és kirakodóvásár lesz.

— **Postaügynökség Alsómihályfalván.** Szeptember 11-én megnyílt Alsómihályfalva községben az új postaügynökség, amely a csáktornyai postahivatalhoz tartozik.

— **Sokgyermekes anyák jutalmazása Drávavásárhelyen.** A sokgyermekes anyák ré-

A csáktornyai postaaltisztek hazafias adományai

A m. kir. Postaaltisztek Országos Egyesületének csáktornyai csoportja alig hogy megkezdte működését, máris nagyon szép eredményt mutatott hazafias téren.

A zászlószentelés és ezzel kapcsolatos műsoros est jóvedelméből 500 pengőt juttattak a H. M. adománygyűjtő alcsoporthoz a számlájának Budapestén a 17/II. és

47/II. honvéd zászlóalj harctéren küzdő hősei számára, 200 pengőt adományoztak a csáktornyai postánál működő, nagyobb családdal bíró altiszteknek és a harctéren küzdő postaaltisztek családjainak, 100 pengőt pedig a csáktornyai honvédség parancsnokának küldték el a következő levél kíséretében:

Mélyen Tiszteit Parancsnok Úr!

Messze Keleten a magyar katona harcol, őrt áll. Áldozatot hoz az itthonmaradottakért, áldozata a mi békességünk, őrtállása a nyugalomunk, nehéz harca, küzdelme a mi jólétünk.

Nehéz küzdelemben kötelességteljesítés közben a halál arat. Aratása véreink, hozzátartozóink elmulását, névtelen hősök sokaságát jelenti. E névtelen hősök között Csáktornyáról indultak is vannak, kiknek elmulása példaadás az itthonmaradottaknak. Ne legyen az innen elindultak közül egy sem, kinek neve ne vésődjön minden magyar szívébe, hogy emléküik késő unokáknak is utmutatás legyen. Ne maradjon közülük egy sem, kinek nevét márványba vésvé ne örökítené meg a kegyelet. Ezért a csáktornyai postaaltiszti egyesület nevében felkérem, indítson akciót arra, hogy Csáktornya nagyközség állítson emléktáblát a magyar hősöknek talán a laktanya falán elhelyezve.

E célra fogadja a felajánlott 100 pengőt, hogy az emléktábla hirdesse a kötelességteljesítést és hősi elszánt akaras dicsőségét a késő utókornak.

JAKAB FERENC elnök.

Derék postásaink nemes cselekedetükkel valóban példát mutattak a társada-

lom minden rétegének. Áldás kísérvé további munkájukat

(Híreink folytatása)

szére juttatott jutalmakat és kitüntetések az előjáróság szeptember 8-án osztotta ki. Az ünnepség a drávavásárhelyi tüzoltó otthonban folyt le, ahol Benkő János községi jegyző nagyszámú közönség előtt köszöntötte a kitüntetett anyákat, hangzottatta, hogy a Kormányzóné Öfömlétsége akciójára a hatóságok a mai súlyos gondok mellett is találnak módot a sokgyermekes anyák jutalmazására. Ezután kiosztotta a kitüntetések, Horváth Jánosné drávavásárhelyi anya 10 élő gyermekével, Goriczai Jakabné drávaóhidi anya 9 élőgyermekével kitüntetésben és 50—50 pengő jutalomban részesült, Poszavec Ferencné drávavásárhelyi anya pedig 11 élő gyermekével kitüntetésben részesült. Az elhangzottakat Csrnecze Vince községi bíró ismertette a hallgatósággal muraközi nyelven. Az ünnepség a magyar Híszek-egy elimádkozásával ért véget.

— Az állami liceum- és tanítóképző-intézet vasárnap kezd meg a tanévet. Veni Sancte a fél 11 órai szentmisén lesz, utána az intézet dísztermében van az ünnepélyes évnyitás.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

— Személyi hír. Vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy, Alsómuraköz országgyűlési képviselője folyó hó 9-én Nagykanizsán a hatóságok és hivatalok vezetőinél és az ottani MEP vezetőségénél látogatást tett s kerületének ügyesbajos dolgait intézte. 10-én Zalaegerszegen részt vett a törvényhatósági közgyűlésen, majd pedig a muravidéki „Nemzetvédelmi Kereszt” ügyek bizottsági ülésén.

— Pénzt kap kezdetű Diana hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét, mert pénzt kap, aki üres Diana-sosborszeszes üvegeit visszaviszi kereskedőjéhez, kinél vásárolni szokott.

— Téli ruha gyűjtés a honvédeknek. A honvédek részére történt téli ruha gyűjtés várakozáson felüli eredménnyel zárult. A szegény pászor is oda adta kucsmáját, mondván, hogy ő is ad valamit a honvédeknek.

— Gyűjtés az Országzászló talpatatára. Perlak községben a jövő évben, a visszatérés második évfordulóján felavatandó, Kiskanizsa által felajánlott Országzászló talpatatának és az egyéb költségeknek biztosítására a községben erre a célra készített bélyegekkel folyik a gyűjtés nagyon szép eredménnyel.

— Helyrehozzák a községi épületeket. 17.000 pengős költséggel tataroztatják a perlaki kir. járásbírószék épületét, amely Perlak község tulajdona.

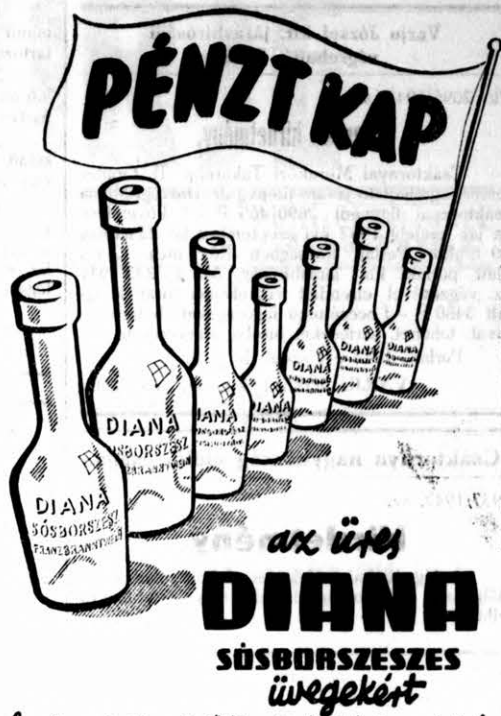
— Elsőtétítési rendszabályok. Perlak nagyközségben szintén rendben történik az elsőtétítés és egyetlen kihágás eddig nem történt.

— Másodszor virágzik az almafa. Sebestyén Mátás dr. perlaki kir. körjegyző gyümölcsösében másodszor virágznak a jonatan almafák. A gyümölcsös éppen úgy virágba borult, mintha tavasz lenne. Az egész község csodájára jára a természeti tüneménynek.

SPORT

Magyar Acél SC—Csáktornyai SK 5:3 (2:1)

Az utazástól fáradt csáktornyai csapat Budapestén balszerencsével küzdött, de ugyanilyen

Ha visszaviszi kereskedőjéhez, kinél vásárolni szokott!

arányban egy kis szerencsével győzhetett is volna. A csapaton nagyon meglátszik a jó kapus hiánya. Ezuttal elmaradtak Benkő Gy. pompás támadásai is, egyetlen akciója sem sikerült. Említésre méltóan jól játszott Sáriscs, Grábár és Novák.

Az országos uszónéh keretében folyó hó 6-án és 8-án a csáktornyai strandfürdőben lebonyolított uszónapról szóló és a mult heti számunkban megjelent cikkünkben sajnálatos tévedés folytán kimaradt a 12 éves Lovrencsics Mária, aki az 50 m-es mellúszásban 58 mp-es eredményével tüntette ki magát.

Közgazdaság

Az olajosmag bevásárló hálózatának kibővítése!

A napraforgó és olajosmagvak aratása, valamint értékesítése megkezdődött. Annak érdekében, hogy minden termelő minél kényelmesebben értékesíthesse termését, illetékes hatóságok gondoskodni kívánának az olajosmag bevásárló hálózat kibővítéséről.

Az olyan községekben, ahol Futura bizonyos nem működik, megfelelő szakképzettségű bírő, férőhellyel és tőkével rendelkező kereszteni terménykereskedők nyerhetnek a M. Kir. Ipari Anyaghiataltól vásárlási engedélyt napraforgó, vadrepce és tölkmag vásárlására. Ily bevásárlási engedélyért — a fennálló rendelkezések értelmében — az elsőfoku iparhatóság útján kell a folyamodványokat a M. Kir. Ipari Anyaghiatal Olaj- és Vegyipari osztályához (Budapest, II. Fő u. 68.) címezve benyújtani. A kérelmezők részére úgy fentvezett hivatalnál, mint a Futura olajmagosztályánál kérvényürlapok díjtalanul állnak a felek rendelkezésére, úgy hogy azokat egyszerűen kitöltve kell benyújtani az elsőfoku iparhatóságnál (községekben a főszolgabírói hivatal, városokban a polgármesteri hivatalhoz).

A vásárlási engedélyek kiadása szeptember hóban megtörténik, ezért mindenkinek érdeke kérvényét mielőbb benyújtani, mert későbbi folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Zár alá vették az 1942. évi termésű kukoricát

A „Budapesti Közlöny” szeptember 12-i számában jelent meg a közellátásügyi miniszter-rendelete, amelynek értelmében a jelzett naptól kezdve az 1942 évi termésű kukoricát eladni és megvenni a közellátásügyi miniszter további rendelkezéséig nem szabad.

NŐI ruhák, pongyolák és blouzok

hatalmas választékban vannak raktáron. — Kész mosó ruhák szép mintákban már P 16/26-tól kaphatók.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

Varju József kir. járásbíróági végrehajtó, Perlak

Pk. 2095/1942. sz.

Árverési hirdetés.

Csáktornyai Muraközi Takarékp. II. Gráner testv. végrehajtó javára (képv.: dr. Hidvégi Miksa csáktornyai ügyvéd) 2690+465 P —f követelése és jár. erejéig 1942 évi szeptember hó 23 napján 10 órakor Perlak községben Rév utca 12 sz. alatt perlaki kir. járásbíróság 232 és 233/1941 sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 3480 P —f becsültékü ingóságokat: butorokat, lovat, tehenet, sertéseket bíróság elárverezem.

Perlak, 1942 évi szept. hó 7 n.

VARJU JÓZSEF kir. bir. végrehajtó.

Csáktornya nagyközség előljárósága.

4937/1942. sz.

Hirdetés.

A légvédelmi intézkedéssel kapcsolatban az előljáróság a lakosság figyelmét az alábbiakra felhívja:

1. Elsötétítés ideje alatt elkövetett mindenemű büncselekmény, a rögtönbíráskodás alá tartozik.

2. Légvédelmi készültség alatt, a házak kapuit becsukni nem szabad, azok egész éjjel nyitva tartandók.

3. Kézi villanylámpákat csak kék vagy zöld színű világítással, de akkor is csak pillanatnyi megvilágításra szabad használni.

4. Az elsötétítéssel kapcsolatban az előljáróság ez uttal is figyelmezteti a lakosságot, hogy az erre vonatkozó rendelkezéseket pontosan tartsa be, mert az e téren elkövetett mulasztások, a legszigorúbban lesznek büntetve.

Csáktornya, 1942. szeptember hó 15-én.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Csáktornyai járás főszolgabírája

8599/1942. szám.

Hirdetés.

Közhírré teszem, hogy a csáktornyai járás főszolgabírói hivatalban őrzött és jogerősen elkobzott mérlegeket és mérlegsúlyokat a Rüz. 51. §-a alapján folyó évi szeptember hó 26-án délelőtt

9 órakor a csáktornyai jegyzőségen tartandó nyilvános árverésen értékesíteni fogom.

Árverés alá kerülnek: tizedes mérlegek, tányéros mérlegek, öntött-vas és réz mérlegsúlyok.

Az árverésen megvett tárgyak értéke készpénzben azonnal kifizetendő és a tárgyakat azonnal el kell szállítani.

Csáktornya, 1942 szeptember 8.

Főszolgabíró h.: dr. Ságváry sk. szolgabíró.

ELSO, MÁR ISMERT KERESZTÉNY gabonaüzlet.

BEHOJNIK - BEZERÉDY - CERNKOVICS
"FUTURA" ALBIZOMAYOSOK
Csáktornya, Hitler Adolf utca 3.
A község házával szemben.

Vásárolunk mindennemű gabonát tengerit, babot és olajmagvakat a megállapított hivatalos napi áron.

RÁDIÓ-ÚJDONSÁGOK

ORION 311. univerzális törpeszuper, bakelittekercsben, rövid-, középhullám és Bp. II. P 230.—

ORION 333/U. univerzális kieszuper, bakelittekercsben, rövid-, közép- és hosszuhullámra P 290.—

ORION 343. váltóáramú kieszuper, bakelittekercsben, rövid-, közép- és hosszuhullámra P 300.—

ORION 344. váltóáramú kieszuper, faszekrényben, kitéhető vétel- és hangteljesítménnyel, rövid-, közép- és hosszuhullámra P 325.—

ORION 355. váltóáramú luxus kivitelű középszuper, varázsszemmel, műbútor szekrényben. Világvetőt, különlegesen szép hangviszhangot P 420.—

ORION 355/U. az előbbivel teljesen azonos, de egyen- és váltóáramú (univerzális) P 445.—

ORION 360. váltóáramú világvető luxus középszuper, műbútor szekrényben. Rövidhullámú érvényű szerkezete a rádiótechnika legelméletesebb újdonsága. Idei rádiószekrények különlegessége P 530.—

DÖSÉGES VÁLASZTEKA

ORION 377. váltóáramú csúcszuper világvetőre, a nagygényű rádiókészültségre, érvényűvel és minden vételkörülményt szolgáló berendezéssel, különleges hangszórával P 715.—

ORION 377/U. az előbbivel teljesen azonos, de egyen- és váltóáramú (univerzális) P 775.—

ORION 388. váltóáramú luxus csúcszuper. Külön kivitel, szerkezeti megoldás, hangminőség, vételkörülmény és vételkörülmény tekintetében a leggyengébb rádiót is kielégíti P 790.—

ORION 392/B. kis telpekes rádió faszekrényben, 3 hullámsávra, távark-kapcsolással P 220.—

ORION 344/B. telpekes szuperkészülék, 3 hullámsávra, kiváló teljesítménnyel P 370.—

ORION 246. telpekes, luxus bőrdobozú, beépített korentartóval, 3 hullámsáv. Különleges kivitel P 350.—

ORION 355/G. a legelőkeltebb asztali zenegép, váltóáramú. Középszuper grammofonnal P 605.—

ORION 355/U. G. u. ez univerzálisban P 650.—

ORION 377/G. luxus zeneseekrény, az ORION 377 csúcszuperrel, villamos grammofonnal, lemezátvitelővel, nagy írméretű beépített hangszórával P 1340.—

Az **ORION 299**-os hangverseny-rádió ma is versenytársa nélkül áll az egész európai rádióiparban. Ez a tömör, egyenes konstrukció, akár a többi idej ORION rádióújdonság, bizonyítja annak, hogy a rendkívüli viszonyok ellenére **ma is tovább haladunk!**

MINDÉN ORION RÁDIÓKERESKEDŐ KÉSZSÉGGEL AD TÁJÉKOZTATÁST

299

KÉRJEN EGYÜTTAL KÉPES ÁRLAPOT AZ ORION HÓPALACKOKRÓL IS

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1942. septembra 18.

Politički tjednik
Zide saki petek.

Ruske bombe

su pak opale na magyarsku zemlu i zaklale su nekrive i nedužne ljudi.

Ne smemo sami sebe vkanjivati, kak da tobože ne bi bilo tabora i kak da nas od zraka, tu od zadi ne bi mogli napadati. I tu odzadi za frontom, de ga ne otrpkih borbi je moči z aeroplana napadati mirne ljudi, kak smo to već vidli.

S temi napadaji z lufta oče nepriatel ran do toga dojt, kaj bi nam vništil naše ludstvo, štero ne stoji v soldačkoj službi, nego doma mirno dela, kaj bi nam vništil naše hiže, naše fabrike, trgovine, polsko gospodarenje, magazine, ceste, moste i železnice, z jenom reči, kaj bi nam prehitil naše sakdašnje, marljivo državno življenje i kaj bi se tabor fletno i tak zvršil kaj bi mi prepali, a on dobil-

Stoga, kaj su nas ove dneve, zeneda z lufta napali, se vidi, kaj je nepriatel jako potrebno držati nas v strahu od napadaja z lufta, kajti na fronti nam nikaj nemre zapovedati i njegve teške i krvave borbe mu nikaj ne hasniju. Se to dokažeju napadaji z lufta.

Kak smo do ve vidli, nepriatel je v saki bitki bit bil, do ve je sigdi zgubil, a ve mu je to zadnja karta, zadnji adut, kaj nas oče v strah spraviti, civilnoga naroda znenaditi, rušiti i poništiti se kaj je moguče, ne dati nam spat, kajti si misli, da nam bo stem naše duše skvaril, nabomo mogli delati, a se tu bi njemu hasnilo na fronti.

Deti nas na nikaj v duši i v telu, oslabiti domaču frontu, to je cil nepriatela, kajti naša fronta je trda kak kamen, ne da se genuti i more nepriatele prevladati. Toga trdoga fundamenta, to našu civilnu frontu bi šteli zrušiti, ve da smo s pobiranjem zimske opravke pak pokazali, da smo čvrsti, da se aldujemo za našu soldačiju, kajti si misliju, morti bi došla nazaj vremena 1918. leta da se je zrušila domača fronta i našu domovinu su nam zmrcvarili.

Ali mi smo se navčili!

Duh^e 1918. leta se nabo povrnul nigar više i nabo nam skvaril niti soldačiju, niti našega civilnoga naroda. Oni 133 dni 1919. leta su nam bili kak novi krst v drugimi jezero leti, štere smo se ve hapili živeti. Naš civilni narod i naša mlajšina ima ve jaku dušu. Delati smo se navčili i znamo zdržati pre poslu, znamo da je ve tabor, a i to znamo, kaj zahteva denešnji tabor od nas, šteri smo ostali doma, odzadi za frontom.

I ako poglednemo toga napadaja z lufta, šteri nam je zaklal nešterne nekrive i nedužne ljudi i napravil nam nekaj kvara i da mu vidimo pravo lice, onda se moremo osvedočiti, da je to vekivečna

NAJNOVEŠI GLASI

Stalingradska fronta

(EU.) Važni deli Stalingrada su već v nemškim rokam. Nemške trupe od se-vra i juga, v teškim bitkam idu napre

po varašu. Saka hiža je kula i saku je treba ekstra zavzeti.

Englezi su postali još hujši nego su do ve bili

(Stefani) Velko znenadjenje je napravil engleski radioglas, v šterim englezi veliju, da nemreju napraviti drugu frontu nego pozivaju sovjetsku vladu, naj drži

frontu dok se oni spraviju.

I stoga se vidi, da se englezi očeju boriti samo s oružjem ljudskih narodov.

Dve teške ladje vtoplene

Rio de Janeiro (OFI) Včera su bile ladje Barbacana, od 6.375 ton i Diego,

od 2.547 ton torpedirane i vtopile su se.

Saki magyar mora stati na svojem mestu doma i na taborišču

Konferencija voditeljstva Magyarске Stranike Života v Perlaku

Jaraška organizacija Magyarске Stranike Života v Perlaku je držala voditeljsku konferenciju, na štero je došel vitez Horváth Ferenc general-major v penziji, orsački oblegat jaraša Perlak, Gasparich József vărmegejnski sekretar stranike, Czulek József sekretar za organizaciju, Harmath Jenő prvi notarjuš v Légradu, Virágh Pál prvi notarjuš v Perlaku, Vuk Mihály zemeljski gospodar, jaraški predsednik stranike, Nagy János školski direktor v Perlaku i još čuda drugi.

Najpredi se je vitez Horváth Ferenc s globokam žalosti spomenul za vitezku smrt našega gospona Namestnoga Guvernera. To su poslušali nemo i v velikoj žalosti si oni šteri su tam bili. Zatim je prijavil, da je v ime jaraša zjavil žalost visokodostojoj familiji i da je bil na sprevodu i v Budapeštu i v Kenderesu.

Konferenciju je otrpl i pozdravil Sostarics Antal, a za njim je vitez Horváth Ferenc oblegat obdržal svojega govora.

Denes vodimo tabora ze sem silam (totalnoga) — tak veli — i v tem taboru mora saki pošten sin Magyarске meti svojega dela, ran tak doma, kak i vuni na fronti, samo tak bomo mogli pregaziti bolševizma šteri se grozi nam i celoj Europi i našoj civilizaciji. Čutimo i znamo, da ov tabor ima svoju frontu ne samo vuni na prez-krajnim ruskim polanam nego i tu doma. Denes

se moramo boriti na dve fronte, ako očemo nepriatela preladati.

Ove dve fronte spunjavaju jena drugu i na kraju nam cvete naša nova magyarska budućnost. Naši honvedi se v ruskom peklu vitezki boriju, reskiraju svoje življenje za naš domači mir, a mi šteri smo doma, dužni smo, s punom silom delati, šparati, više i bolše povati tak, kaj bomo mogli dati se, kaj naši vitezi, šteri se na fronti boriju, nucaju. Nam slobodno sfali se, ali oni moraju se meti.

Kak bomo znali zvršavati naše dužnosti, tak se nam bo sreća krojila. Nesmemo meti med sobom nikše svaje, skup držati, skupaj delati i potpomagati familije onih, šteri zvršavaju na fronti svetu dužnost za nas.

Toga govora su pozdravili z velikim eljen kričom, zatek pak su govorili vitez Csizmadia István (nosi jako lepe medalije), Harmath Jenő i Bedeniczy József zbog regulacije Mure i Drave a Csonkás István pak je spomenul poteškoče koli drv i lapora. Na zadnje se Harmath Jenő zafalil vitez Horváth Ferencu i Gasparich Józsefu za njihov trud i posel šteroga vlašaju za svoj narod.

Popoldan su vitez Horváth Ferenc orsački oblegat i Gasparich József vărmegejnski tajnik pohodili organizaciju Magyarске Stranike Života v Drávadiósu.

borba bolševizma proti krščanskomu svetu, šteroga oče zrušiti i postaviti svoje prezbožno kraljestvo.

Se to se vidi z onih cedul, štere su v Budapeštu hitili z avionov, s šterimi su šteli hecati našega naroda, samo kaj njih mi jako dobro poznamo i naš narod se više neda za nos pelati.

A to nam je mam i opomena da se moramo na obrauu pravole prepraviti i obdržavati se one zapovedi, štere smo

dobili od vlasti, čuvati svojega imetka, pomagati jen drugomu, ne gledafi navek samo svojega hasna, nego delati si skup za narodno dobro. A najglavnše je, cd-hititi od sebe lažlive glase, one ljudi šteri nas očeju natirati v nepotreben strah, šteri nam dojdu prepovedati lažlive glase, da su se takši i takši velki kvari pripetili i stem nam očeju duše zmešati, te su još hujši od nepriatela, a takše je treba obtožiti.

Smrtnoga štropa dobi, što bo svetil za vreme napadaja z lufta

Kak smo zazvedili, septembra 10-ga v noči, da su po Zalavármegyiji nepriatelí bombe hitali, se pripetilo, kaj su neštérni ludi mirno dale svetili črez obloke. Policajski kapitan v Zalaegerszegu je obtožil više takših, med njimi jednoga sofera zato, kaj je ne postal da su alarma puhali, i te bodo za par dni došli pred sod zbog greha proti obrani domovine.

Stem v red smo dobili strogu opomenu za narod, naj saki zna, da on štéri bo svetil za vre-

me alarma zbog napadaja z lufta, bo teško štropan ako pak bo što svetil za vreme da nepriatelí bombe híce, onda bude po zakonu odsodjen na smrt.

Naj se saki človek čuva, kaj nabo pogrešil proti zakonu i naj točno zvrši zakonske odredbe.

Ne je treba drugo nikaj samo zvršiti kaj su vlasti dali na glas, a to je napraviti se posod trdu kmicu, kaj nepriatelí nigdi nabo mogel videti nikše svetlo. To se bo kontroliralo, i što se toga nabo držal, bo jako štropan.

Siromaška megyimurska deca v srednjim školam

Več smo višepot spomenuli, kaj se v Megyimirju rodi čuda takše dece, štéra su jako spametna, vredno bi njih bilo školati, ali na žalost, roditeli su njim siromaški i nemreju njih v školu poslati. V Megyimirju ga ne familije z enim detetom, tu curi božji blagoslov, v formi čuda dece rano na najsiromašneše familije i bormeše čuda matere plačuju žohke suze, da moraju svoje dobre deake, štéri bi se radi vučili v ranoj mladosti pošilati v deru, ako pak njim sreča jako služi, v šteru fabriku, prem da znaju, da njim je dete stvoreno za zvučnoga človeka, a njihovo siromaštvo njih sprečava, kaj bi si dete mogli dati zvučiti.

Naš orsački oblegat Pecsornik Otto je imel pred očmi, da z jene strane ne smeti spametne deake zakopati v morju siromaštva, a z druge strane i v prvom redu, treba je čim več megyimurskih sinov zaškolati v višim školam, naj služuju svojoj magyarskoj domovini s svojom pametijo i naj stem dokažeju, da je Megyimirje navek bilo magyarsko pak je napravil akciju, da se bo školalo z vun onih 30 dece, štere je magyarska država prek zela na školanje, još 12 dece v magyarskim gimnaziumam.

Ta akcija je donesla takšega ploda, kaj su Granerova i Teszler Józsefa King fabrika nase zele stroške za školanje 12 dece i plačaju za to 12.000 pengő na leto.

Mindszenty József, papinski prelat, opat plebanos v Zalaegerszegu je z velikom ljubavi i jako marljivo nase zel brigu, kaj bodo ta deca došla v dobra mesta i več se si lepo vučiju jezika naše lepe magyarske domovine. Jedanajst njih je v Zalaegerszegu, a jeden v Keszthelyu v gimnaziji. Od te dece 7 je selskih, a pet z Csáktornya, si sini siromaških familiji, s čuda dece.

Radi priznato plemenitoga koraka fabrike Graner i King, ali moramo poleg toga spomenuti, da ga v Csáktornya, zvon ovih, još i drugih bogatih fabrik i trgovin, štere bi mogle još čuda dece dati školati, prem da to za njih nebi bil preveč velki aldov i mogli bi potpomagati, kaj bi se Megyimirje v kulturi podiglo na više. Stem bi zvršavali ne samo svoju rodolubnu dužnost, nego bi potpomagali i ktomu, kaj bi rano on narod, šteromu moreju zafaliti svoje življenje i svojega imetka, došel do bolšega življenja.

Megyimurska srednja gospoda su spomela, mlajšina nam je odhranjena v slavenskom duhu i ve se teško bori za življenje, a nam pak je dužnost odhraniti novu mlajšinu štéra bo odgovarala vrednoj Magyarskoj, a ste mlajšine bodo takša srednja i velka gospoda, štéra bodo i v največšem viheru ostala na svojem mestu i tak bude Megyimirje nazaj onakše kakše je bilo navek — magyarsko, zvučeno i irčelígentno.

Štatariumski sod je na smrt odsodil Rigó Mihályja zato, kaj je za vreme vkmíčenja predrl v stan i kral

Štatariumski sod sodbenoga stola v Buda-pestu je v nedelu pred poldan respravlal zločesto delo Rigó Mihályja, 26 let starog zidarja, štéri je za vreme vkmíčenja predrl v jen stan.

Krivec niski, kosmati človek je v velkom strahu stal pred svojimi sodci i stiha je odgovaral na pitanja. Dr. Szabó Zoltán državni tužitelj je podnesel tožbu, po kojoj je Rigó Mihály septembra 10-ga na večer ob pol 11 vuri preplazil prek zaklenjena vrata, onda je skočil prek jene 2 metra visoke graje i tak je zašel črez otprti oblok v jen stan, tam je vkral jenoga bugielarša, nutri 102 pengő i cedule za hranu.

Rigó Mihály se stem branil, kaj je bil jako pijan i nezna kaj je delal. Doktorí su ga pregledali i prenašli, da je čisto zdrav i odgovoren je za svoje delo.

Zatim je Dr. Szabó Zoltán zgovoril svoju tožbu, veli da je te obtoženi zidar zaslužil do 600 pengő na mesec i mogel je meti lepo i pošteno življenje, alkohol, pianstvo ga spravilo na greh. Zadnji pot je bil pred sodom zbog os-m kradij i dobil je osem meseci rešta, samo sod još neje zvršen. Što ima taksu crnu prošlost, on je v interesu države vreden da ga sod sodi naj-oštreše, a za ve je to — smrt.

Krivec i branitel podnesli su molbenicu za pomilovanje.

Sod je molbenicu prek zel, a jeli bodo ga predložili na pomilovanje, to se nezna, kajti ova sodska respolaganja su tajna.

Či nabo dobil pomilovanje, smrtni sod se bo za najkraje vreme zvršil.

Kak je treba napraviti vkmíčenje

Ve kak se aviatka se bole rezvija i avioni su tehnički se bolši, je stem leži v noči leteti, a braniti se od avionov je v noči čuda teži kak po dnevu. Ran tak takši napadaja z lufta človeka v noči v čuda vekši strah natiraju, kak po dnevu. Za to se moramo prepraviti na nočne napadaje z lufta več napre.

Rezvivleni varaši, velke híže, fabrike itd. kak je šega svetiti v mirno vreme, jako pomaže nepriateliskim avionam dojtí blizo, a zvon toga z lehka híčeju i bombe. Svetlost se zdíže proti nebi i več z daleka kaže pota, a da su blizo, onda i najmenjša svetlost pokaže sigurnu točku, kam treba bombe hititi.

Vulične lampaše, štéri se daju z centrale vgasnuti je dosti, ako je spravimo na čisto malo, pokrito svetlo, a vgasnuti je treba onda, ako se

čuje alarm. Ran tak je treba delati s foringáskimi lampaši. Mala svetlost na vulci i na foringaj je potrebna zbog sigurnoga hodanja, ali ne je to potrebna pre hížaj, pak zato od onoga vremena, kak je v orsagu odredjeno vkmíčenje moraju se híže i sa stanja zvuna biti čisto v kmici, i to tak, kaj se niti onda nesme svetlo videti, da se vrata ili obloki odpiraju. Ako su si obloki dobro vkmíčeni, onda je znutra smeti svetiti po šegi. Po dvoru, ganjku, v štali itd. je smeti hoditi samo z malim svetlom, ali odzgor i se okoli mora biti pokrito tak, kaj samo nakla malo sveti.

Za vkmíčenje je navek odgovoren on, štéri staná hasnuje. Tak je gospodar híže odgovoren samo za on stan, šteroga sam hasnuje, de ga ne kvarternika. Po ovom ako ganjka, dvora, štenge, kuhnju za veš prati, kvarternik ne hasnaje, onda

je gazda odgovoren za vkmíčenje, a za stané, kancelarije, štacune, magazine, pivnice itd. navek on kvarternik, štéri je hasnuje.

SIROVE DIVJE KOŽE

od lasice, thorca, vidre, jazveca, le-sice, domačega i divjega zajca, psa i se druge kupujem po največjoj dnevnoj ceni.

SZOTÁK ISTVÁN

AGENT ZA SIROVE KOŽE
Csáktornya, Hitler Adolf utca 3.

Magyarski stražamešter obranil štiri nemške soldate od sigurne smrti

Ishodna fronta, v septembru.

Csontó Menyhért soldački novinar piše ovo:

S Kerekes Lajošom stražameštrom, stem pravim vítózom sem se zisel v jenoj hudoj bitki. Devet aeroplanov nas je napadalo. Rano ober ceste. Kerekes je došel z malim autom pred nas. Brže smo kola zastavili i skrili se kre ceste v pšenicu. Kak smo ležali jen kre drugoga spazil sem na prsaj nemšku medalju, železnoga križa. Prosil sem ga, naj mi pripove, kak je došel do ove vredne medalje.

Bilo je to pre Charkovu na prtuletje, da nas je sovjetski general Timosenko napadal s strašno čuda taborskimi koli. Tam sem služil kakti komendant trená z municijom. V noči sem išel s foringom nazaj po novu municiju. Pre jenim križanjem ceste sem spazil, kaj sem zašel v jen bolševički velki tren. Najpriđi sam mislil, da su naši kajti su včera ovud išli, a niti rusi su ne spazili kaj sem magyar. Ostavil sem kola kre ceste, na sreču me ničí ne prepoznal i tak sem se skríl v pšenicu. Rusi su se stiha pelali, vozili su hranu.

Na jempot sem čul nemške glase. Jako sam se čudil, najpriđi niti ne sam veruval, da su tu nemci. Onda sam spazil da na kraju trená tiraju nemške zarobljenike. Išel sem za njimi, skočil sem z grabe vun, z moje mašinpistole sem fest strelal na bolševike, a nemcam sem zakričal: Dečki bežite!

Bolševiki su se jako prestrašili, strelali su sem, tam, kajti su mislili, da smo mi z velkom trupom na nje zašli i fletno su odjahali. Nemci su skočili kmeni, ja pak z njimi na kola, pak tak sam te štiri nemce rešil sigurne smrti. V jutro smo se zisli z nemškom biciklističkom trupom, njim sem nemce prek dal.

Za dva tjeđne sam bil pozvani k svojoj komandi na report i dobil sem medalju železnoga križa.

Nas honvede jako veseli, da vidimo, kaj i z druge strane poštujuju magyarske viteze.

Teški štropi zbog krive manipulacije z valutom od 760.000 dinara

Sodbeni stol v Buda-pestu je ove dneve respravlal črez više dni tožbu zbog krive manipulacije z dinari. Bili su optoženi, kaj su na krivi način trguvali, a neštérni pak potpomagali tu trgovinu, a reč je bila za 760.000 dinarjov.

Sod je preslušal čuda sudokov i na zadnje je preglasil za krivce ove: Eisenstáter Árpád trgovački potnik s Csáktornya je dobil leto dni rešta i 2000 pengő peneznoga štropa. Heimer András trgovački potnik z Muraszombata je odsodjen na šest meseci rešta, Schwartz Ferenc štacunar s Csáktornya je dobil dva meseca rešta, a Stern Sándor trgovec s Csáktornya dva i pol meseca rešta. Si zbog toga kaj su pogrešili proti valutom zakonu. Još tri krivci su dobili peneznoga štropa od 1000, 600 i 200 pengő, a drugi su oslobođeni.

Proti sodu su vložili apelaciju.

Važna sesija varmegyinske administrativne komisijske

Na zadnjoj sesiji varmegyinske administrativne komisijske, na šteroj je bil predsednik vitez gróf Teleki Béla főispán, su zreklí, da bodo na vladu poslali molbenicu, kaj bi dovolila čez zimu na sako marše na mesto pet kil, osem kil krme za saki den, kajti zbog velke suše ga ne paše i tak je treba marhu več ve z doma hraniti.

Isto tak prosiju vladu, kaj bi zbog velke dragoće i teškoga življenja megyimurskam navučitelam, šteri se tak čuda trudiju za našu decu, povekšali plaću.

Nadaie je veliki išpan dal na glas, da je civilni most na Muri v Muraszerdahelyu gotov i već su ga prek dali v slobodnu vožnju i već se moči s Csáktornya sikam pelati prek Mure mar kar čez Alsólendva, mekar čez Letenje.

Zatim su prečitali naredbu ministra za polsko gospodarenje. V toj naredbi i za ve opomene minister varmegyinske polske gospodare, da je jako važno za obranu naroda i domovine, povati čim već semenja za olje.

Leventáška konferencija

je bila septembra 5-ga v Levente domu, na šteroj su bili si leventáški navučiteli i zapovedniki. Modrovits Nándor főhadnagy, jaraški leventeparancsnok je otrpl konferenciju na šteroj su respravali školskoga matriala za 1942/43 leto. Ifj. Pataki Ferenc voditel mlajšine je govoril za način, kak je treba mlajšinu voditi. Kaj se čulo v školi v Szabadki je prikazal Graf Ernő glavni leventáški navučitel.

Balogh József főhadnagy je pripovedal, kaj se bodo sega morali vučiti leventáški v 1942/43 školskom letu. Rode Imre glavni leventáški navučitel je prepovedal za leventášku „Pajdašku Službu“, v šteroj bodo leventáški isto morali pomagati. Tóth Mihály glavni leventáški navučitel je isto za leventáškomuštran je govoril, a Tótháthy Marianna za ženske leventáše.

P. Fekete Géza soldački duhovni pastir veli, da leventáški moraju biti pobožni i dobri kršćeniki. Na zadnje je još Nagyözi Sándor pripovedal za leventáška muštranja.

Na ovoj konferenciji se oprostil Hegedüs János főhadnagy, dovezdašnji levente zapovednik. On je zbog drude soldačke službe premeščen. Prosil je svoje pomagače naj imaju i na dale na brigi naše leventáše, kaj bodo žnjih dobri, rodolubni i pošteni ljudi postali.

Poziv!

Roditelam i skrbitelam leventášov šteri nejdú v školu

V septembru su se hapile redovite muštre za leventáše, šteri nejdú v školu. Jaraško zapovedništvo opomene se roditelam, skrbitelem i one, šteri posla daju, da naj redovito pošilaju svoje mlade leventáše na muštre, onda po nedelaj i svetkaj k meši. Šteri leventáš bode zaostal, bode štrofan i more dobiti rešta do dva meseca (8. i 9. §) zakona.

Ran tak bodo štrofani i roditeli, skrbiteli i oni šteri delo daju, ako bodo leventáše sprečavali v njihovoj službi. (11. i 17. §§-i zakona). Leventáške muštre se držiju: saku sredu i četrtak popoldan od 2 6 vur v levente domu.

Meše se služiju od septembra 27-ga dale saku nedelu i svetka, v jutro ob 8 vuri, tak onda leventáški moraju biti ob pol osmi vuri v levente domu.

Parada materam s čuda dece v Drávavásárhelyu

Septembra 8-ga su poglavari razdelili zelenčije i penezne dare materam s čuda dece v Drávavásárhelyu.

Paradu su obdržali v fejevrgarskom domu. Benko János općinski prvi notarjuš je pred čuda

ludi pozdravil matere s čuda dece i veli, da je Visokodostojna Gospa Guvernerka i v tem teškim prilikama našla mogućnost, da se daruju matere s čuda dece. Na žalost današnje gospodarske prilike ne dozvoljavaju, kaj bi se se matere, štere imaju čuda dece nadarivale, ali briga se vodi nad njimi i one, štere su ve vun zaostale bodo k leto dobile.

Dale govori za svetu dužnost matere i za čisto, pošteno familiarno življenje. Zatim je rezdelil dare. Horvát Jánosné Drávavásárhely z 10 živih dece i Goriczai Jakabné z 9 živih dece su dobile zelenčiju i saka 50 pengő, a Posavec Ferenczné Drávavásárhely z 11 živih dece je dobila zelenčiju.

Csrmecsev Vince općinski biro v je po megyimurski tolnačil notarjušove reči. Na zadnje su zmolili Veru Božu.

KAJ JE NOVOGA?

— **Osobni glas.** Vitez Horváth Ferenc generalmajor v penziji, orsački oblegat Dolnoga Megyimirja je ov mesec 9-ga v Nagykanizsi pohajal službena mesta i voditelem Magyarske Stranke Života i rešaval stvari svojih ljudi, a 10-ga je bil na varmegyinskoj sesiji i na konferenciji „Križa za Obranu Naroda“ Murskih Krajov.

Kollarics Mátyás prisegieni tolnačnik megyimurskog jezika pre kr. sodu v Csáktornya, je došel dimo s soldačije i hapil se svoje službe.

— **Školski glasi** M. kr. Minister za veru i škole postavil Dr. Fodor Henrika diplomiranoga profesora za srednje škole, k trgovačkoj srednjoj školi v Csáktornya za namestnoga profesora.

Pados Irén navučitelica v Muraszilvágyu premešćena je v Légrad.

Frontske soldate su organizirali septembra 13-ga na Belici i v Bottornya, de je Kákossy Győző oficir za organizaciju organiziral do 150 frontskih soldatov.

— **Nova pošta v Alsómihályfalva** Septembra 11-ga se otrpla nova pošta v Alsómihályfalva v Dolnjem Megyimirju, štera spada pod poštu Csáktornya.

— **Megyimurski narod je pak zrekel da oče magyarske škole.** V megyimurskim školam su ve zvršili zapise v škole. Si roditeli, do sto po sto, su zreklí, da očuju školati dati svoju decu po magyarskom jeziku.

— **Drugoč cveteju jabuke v Perlaku** V sadovnjaku Dra Sebestyén Mátyása kr. notarjuša v Perlaku drugoč cveteju jabuke. Sadovnlak je ran tak pun cveta, kak da bi prtuletje bilo. Cela općina hodi gledat to čudnu stvar.

— **Pobiranje za fundament Orsačke zastave.** V općini Perlak bodo kieto, na dan drugoga leta oslobodjenja postavili Orsačku zastavu, šteru njim je darovala Kiskánizsa. Za fundament i druge stroške već pobiraju dare i kak se čuje već su hajdi nabrali.

— **Popravljaju sodsku hižu.** Hiža, de se sodi držiju v Perlaku, je općinska. Kajti ju za vreme Jugoslavije nigdar nesu popravili, je jako doli došla. Ve ju popravljaju s stroškom od 17.000 pengő.

Vkmičenje ide vreau v Perlaku. V Perlaku se v najvećšem redu zvršavaju naredbe za

vkmičenje. Do ve je nišči niti najmenje ne pogrešil.

— **Zimske oprave za honvede.** I općina Perlak je pokazala svoju ljubav i poštuvanje honvedam. Čuda već zimskih stvari se nabralo, kak su se toga nadjali. I siromaški pastiri su dali svoje kape i rekli su, da i oni očuju nekaj dati honvedam.

— **Pre Szentilona** (Predi Sveta Jr' na) poleg Csáktornja bode septembra 22-ga velki sejem za konje, marhu i sako fele robu.

Gospodarstvo

Kam te treba dati oljeno semenje

Žetva i prodaja sunčeničinoga i drugoga oljenoga semenja se hapilo. Zbog toga, kaj bodo gospodari čim leži mogli svoje semenje v penez obrnuti, vlasti se očuju brigati, kaj bo na čim već mesta moči semenje prodati.

De Futura nema svojega zastupnika, tam moreju drugi kršćanski trgovci, šteri imaju dosta mesta i kapitala, dobiti dozvolu za kupovanje sunčeničinoga i repičnoga semenja i tikvine košćice. Po zakonu takše dozvole je treba prositi prek föszolgabirovije od kancelarije za matrial kupovati (M. kir, Ipari Anyaghivatal Olaj és Vegyipari osztályhoz, Budapest II. Fő u. 68.) Molbenica se dobi pre Futuri za badav, one treba spuniti i na föszolgabiroviji prek dati.

Dozvole za kupovati se bodo rezdelile v mesecu septembru, pak što kani s tem semenjem trgovati, naj čim predi prek da molbenicu, kajti šteri bo zakesnil, njegovu molbenicu nabodo gori želi.

Letošnju kuruzu, seno, i otavu su deli pod sekvester

Septembra 12-ga je zisla naredba ministra za narodnu prehranu, po kojoj od toga dneva ne smeti niti kupiti niti prodati kuruzu, štera je zrasla 1942 leta se tak dugo, dok minister za narodnu prehranu nabo za to dal vun naredbu.

Isto je vun dal minister za narodnu prehranu naredbu, da si oni, šteri imaju od letošnjega ili starešega sena i otave zvišešega, ober onoga kaj za svoju marhu nacuju, dužni su do septembra 21-ga ponuditi na prodaju onu, kaj je zvišešega. Ako je toga ober sto metrov, mora se prijaviti gospodarskom društvu (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány ut. 29) s preporučanim listom a od sto metri menje se mora prijaviti na općini. Kaj je menje od sto metri se prek zeme i plati za 30 dni, a kaj je više se mora čuvati do šest meseci i to tak, kaj se ne pokvari i mora biti sekularanu.

Saki gazda ima pravo za svoj barat ostaviti sebi za sako marše (konj, krava, žrebe, tele) za za saki den po pet kil krme se do 1943 leta majuša 10-ga. V to krmu se računna se, seno slama, otava, detelica búkes, kuruznica i se drugo a ober mora ostati čisto seno, ili otava.

Ta krma je zeta pod sekvester i nesme se prodati prez dozvole i mora se čuvati od kvara.

OBJAVA.

Dajem na znanje da sem v Csáktornyi, Zdelár József u. br. 3 (Pintacsova hiža)

Otrpl magazina

de kupujem se fele zrnja Žito, pšenicu, zob, kuruzu, **GRAHA** kupujem stalno saki den, kulko god što dopela, na velkom i malom trgovci dobiju proviziju, se vrsti semenja, i se drugo štero spada k ovomu poslu. **Plaćam se po vlastitima određenoj cení.** Žito i pšenicu dajem vun na cedule.

S poštuvanjem: **VERHÁR ANTAL**

Taborski glasi

Sovjetska fronta

V četrtak v noči su nas sovjetski aeroplani pak pohodili, ali su se tresnuli v našu jaku obranu. Naši štuki za obranu od zraka su je mam stiral v visinu od 5—6.000 metrov, odnod pak je več ne moči cilati, prem v kmici i tak su bolševičke bombe najviše opale na praznu zemlu. Nešterne su opale na manjše hiže, pak je v celom orsagu se skup samo 3 mrtvih i 15 ranjenih postalo.

Da su se ruski bombaši dimo pelali, naši su doli strelili četiri sovjetskih aeroplanov.

Na sovjetskoj fronti ideju još i danas najteškeše bitke. Najnoviši nemški glas veli, da su nemci zašli već v glavni banhov varaša Stalingrad i ve se bijeju još samo za sredinu varaša.

Ako očemo dobro znati, kakše su prilike v Stalingradu, onda moramo najpredi poznati toga varaša i mesta okoli njega.

Stalingrad leži čisto kre Volge. Z leve strane te vode su velke nizine a kajti je Volga v zimi črez 100 dni na debelom zmržena, na prtuletje se čuda vode nabere, štera obleje celoga kraja i tam ne moči zidati, samo su v leti paše. Z desne strane pak, de su ve največše bitke, su čisto blizo vode bregi 7—800 metrov visoki. Fabrike i banhofe je pak ne moči na breg spravlati i tak su sovjeti toga varaša, šteri je pred prvim svetskim taborom bil dosta mali, a ve ima do pol milijona stanovnikov, zidali i širili se vdilen kre Volge. Tak je te varaš denes 50 kilometrov dugi. Fabrike kre fabrike, banhof kre banhofa, ladja kre ladje, v sakoj hiži je jaka obrana, a zvun toga su postavili koli varaša na više redov par jezer betonskih i železnih kul, punih štukov i mašingeverov. Saku kulu i saku hižu je treba ekstra podreti i zavzeti, kajti Stalin je dal vun ostru zapoved, da se saki človek mora braniti do smrti, nazaj iti ne smeti.

Ako si dobro premislimo, znamo zakaj sovjeti tako oštro braniju Stalingrada. S Kaukazije dohaja sem na ladjaj sirovi petroljom. Tu ga čistiju, prekladaju, po cugaj voziju v celu Rusiju. Ako zgubiju Stalingrada, onda su zgubili srčanu žilu, štera brani celu sovjetsku zemlu. Rano zbog toga, kaj je Stalingrad velki štaion za petroljom, de su se napravile jako čuda fabrike, štere se petroljom tira. Tu su se delali automobili, štuki, sakoformu taborsko oružje i ves drugi taborski matrial, šteri bo ve sovjetam jako falil.

V obranu Stalingrapa su sovjeti na celoj 2000 kilometrov dugoj fronti, od Severnoga Leddenoga Morja pak se doli do Kaukazije, napravili velke napadaje. Reskirali su čuda soldačije i matriala i kak nemci glasiju, na devet mestaj su probali predreti frontu. Se se to zrušilo v nemškem ognju. Sovjeti su zgubili črez jako kratko vreme prek 2000 avionov, na stotine taborskih kol, mrtve i zaroblenike prez broja, a fronta stoji, de je i predi bila i niti za jen korak ju sovjeti nesu stisnuli.

Magyarske trupe se v tem bitkam vitezki boriju. Jeden honvedski bataljon, pod komandom majora Gáll Sándora, je v kratkom vremenu zavrnul pet sovjetskih šturmov, a v sakom su bolševičke sile bile čuda jakše od naših, ali naši vitezi nesu se dali i šturme su se v našem ognju, jena za drugom zrušile.

ŽENSKÉ oprave, šlafroke i bluže

jako čuda za zbirati v štacunu. Gotove - oprave za prati, lepe muštre se dobiju več od 16'26 pengő dale.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

Engleska fronta.

Ov tjeđen je došel z Engleske prek morja na francusku zemlu jeden taborski čon. Nutri je bilo 5 oficirov, med njimi jen major, onda jen štražamešter i jen soldat prez šarže. Za par minut bili su tri mrtvi a štiri zarobleni, čon se vtopil i stem je „offenziva“ na „drugoj fronti“ bila zvršena.

Borbe v zraku dale tečeju. Ober Bremana i drugih nemških varašov su doli strelili 30 engleskih mašin, hitili su bombe na engleske varaše, a v Kanalu su nemške ladje vtopile jenu englesku ladje, a nešterne pak su vužgali. V Irskoj dale se širi revolucija.

Afrička fronta

V ponedlek v jutro ob štiri vuri su englezi na Srednjem Morju, pre Tobruku z više ladij i čuda aeroplani napravili velikoga napadaja i šteli su zajti na suhu zemlu. Ob deveti vuri vjutro niti tora niti glasa toj offenzivi. Nemški i taljanski štuki i avioni su se mam hapili strelati, vtopili su tri torpedaške ladje, više stražarskih ladij i barki. One ladje štere su vušle, su nemški i taljanski avioni preganjali, dve taborske i više menjše ladje su vtopili, jenu menjšu taborskus i druge menjše su skvarili. Našim je ostalo vrokaj 576 zaroblenikov, čuda stotin mrtvih i ranjenih i čuda matriala.

V tem borbam su englezi zgubili črez deset dni 170 taborskih kol.

Američka fronta

Ov tjeđen smo dvapot dobili glasa za morské bitke.

V ponedlek glasiju nemci, da su njihove podmorne ladje v velikoj tekučoj vodi Svetoga Lovrenca, v Kanadi na Atlanskom oceanu i pred Afrikom vtopili 18 ladij se skup 171.500 ton a jenu ladju su z torpedom strelili. V isto vreme su glasili, da na Atlanskom morju teče velika morská bitka.

V tork septembra 15-ga več dale glasiju nemci da je na severnom Atlanskom morju putovala jena velka engleska karavana ladij, od toga su nemške podmorne ladje vtopile 19 ladij, se skup 122.000 ton. Zvun toga su vtopili 3 taborske ladje, štere su ove sprejavale i branile, a šest su s torpedami teško skvarili. Mislimo da je dosta za ov tjeđen.

Japanska fronta

S kineske fronte ov tjeđen nikaj ne čujemo, tak zgledi, kaj se japanci pak na nekaj spravljaju i bodo pak sveta znenadili.

Na australskoj fronti za eng. se slabeše ide. Na Koralskom morju su japanci vtopili 14 ladje za trupe voziti. Kulko je ludstva poginulo, to se nezna.

V Novoj Guinei su japanci dobili čuda soldačije na pomoč i fest napadaju na varaš Port Moresby. Po najnovšem glasu, Australijanci več su se hapili sprazniti toga varaša. Nova Guinea je zadnja obrana pred Australijom, ako toga velnoga otoka dobiju japanci pod sebe, onda bo knjim otprti pot do Australije.

V Indiji se narod se dale punta proti engleskoj vladavini. Delavci štrajkaju, po varašaj podiraju i vužijeju banhofe, fabrike, službena mesta, engleski policaji i soldati strelaju na narod a ludi na njih, z obedve strane čuda mrtvih i ranjenih. Koga englezi od voditelov morjeju prijieti, ide v rešt i ste velke borbe bo se narodila sloboda indijskoga naroda.

Nagykanizsai Királysörfözde

a DREHER—HAGGENMACHER

budapesti sörgyarak érdekeltsege

egyedüli sör raktára

Fliszár és Kaczun

sörnagykereskedés Csáktornya

Raktar: Petöfi Sándor utca 10

— Bejárat a Levente utcában

Telefon 8 szám —

Prva poznata katolička žitna trgovina

Behojnik - Bezerédy - Cernkovics

FUTURA PODKOMISIONERI
CSÁKTORNYA, Hitler Adolf ul. 3. Prek varaških hiž.

Kupujemo sake vrsti zrnja, furuzu, graha, i semenja za olje, po službenoj dnevnoj ceni. Fletno podvorimo.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Vrata za kuhinju 191—84 cm velka skrom nova za prodati. Sárközy Sándor, Rét utca 1.

Elveszett egy női arany karkötő óra f. hó 16-án reggel a Rákóczi-, Deák-, Szent László és Kossuth Lajos utcákon. Becsületlen megtaláló magas jutalomban részesül és sziveskedjék Pallosi Mariánál Gráner Testvérek főirodájában leadni.

Zlatna ženska vura se 16-ga zgubila negdi v Rákóczi-, Deák-, Szent László ili Kossuth Lajos vulici. Sto je našel, naj da v glavnu kancelariju Graner Testvérek dobi velkoga tringelta.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsornik Ottó

Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya

Nyomáért felel: Sárcz Antal.

Ruháit festesse, tisztíttassa

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.